

จดหมายข่าวห้องสมุดหลักประกันสุขภาพ แห่งชาติ

มิถุนายน 2548

เรื่องในฉบับ

- รำลึกสุนทรภู่ กวีเอกของไทย 1
- มุมมองนำหนังสืออ่าน 1
- แนะนำสิ่งพิมพ์ สปสข. ใหม่ 4
- ทักทายกันหน่อยนะ 5
- ADDRESS 5

รำลึกสุนทรภู่ กวีเอกของไทย

เนื่องในโอกาส “วันสุนทรภู่” ซึ่งตรงกับวันที่ 26 มิถุนายน 2548 อันเป็นวันครบรอบ 219 ปีเกิด ที่จะถึงนี้ ห้องสมุดหลักประกันสุขภาพฯ จึงใคร่ขอแนะนำแหล่งข้อมูลของสุนทรภู่ กวีเอกของชาวไทยบางมุม มานำเสนอ เพื่อเป็นความรู้และเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการจะศึกษาค้นคว้าเรื่องราวของท่านต่อไป สำหรับบทความแรกขอแนะนำ ได้แก่ บทความเรื่อง “เรื่องที่คุณพบใหม่เกี่ยวกับสุนทรภู่” เป็นบทความที่เขียนเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม <http://www.culture.go.th/2548/05/0518.htm>

ซึ่งนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับชีวประวัติของสุนทรภู่และความจริงที่ควรรู้ 4 ประการ ได้แก่

ความจริงประการที่ 1 - ตำแหน่งของสุนทรภู่ เป็นหลวงสุนทรโวหาร มิใช่ ขุนสุนทรโวหารตามที่เคยว่ากัน เพราะในทำเนียบนามบรรดาศักดิ์ไม่มีตำแหน่ง ขุน มีแต่ หลวง

ความจริงประการที่ 2 - บิดาสุนทรภู่ชื่อ ขุนศรีสังหาญ (พลับ) ตำแหน่งปลัดกรมชวา คักดินา 300 ไร่

ความจริงประการที่ 3 - จากการค้นคว้าได้พบว่า บทกวีเดิมที่มีไชสุนทรภู่แต่งมี 5

เรื่อง แต่เป็นผลงานของศิษย์ของท่าน คือ สุภชาติสอนหญิง เป็นของนายภู่ จุลละภมร นิราศพระแท่นดงรัง เป็น

* จะพูดจาปราศรัยกับใครนั้นอย่าตะคองตะคอกให้เคืองหู..... สุภชาติสอนหญิง

มุมหนังสืออ่าน

คู่มือสุขภาพดีด้วยตัวเอง / โดย ธีระ ศิริอาชาวัฒน์

มุมหนังสืออ่าน

หนังสืออ่านประจำเดือนนี้ ขอแนะนำหนังสือเรื่อง “คู่มือสุขภาพดีด้วยตัวเอง” ของ นพ.ธีระ ศิริอาชาวัฒน์ หนังสือเล่มนี้ผู้เขียนเคยใช้ชื่อว่า “คู่มือดูแลสุขภาพด้วยตนเอง” ซึ่งเรียบเรียงมาจากเรื่อง “All about good health” เขียนโดย นพ.คริสเตียน บารน์นาร์ด ศัลยแพทย์ทรวงอกผู้มีชื่อเสียงโด่งดังจากการผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจ

มนุษย์ได้สำเร็จเป็นรายแรกของโลก ซึ่งผู้เขียนได้เรียบเรียงขึ้นมาใหม่ และเขียนเพิ่มขึ้นมาอีก 1 บทเกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยข้อมูลและสถิติต่างๆ ที่นำมาใช้แก้ไขหนังสือเล่มนี้ส่วนใหญ่ก็นำมาจากเว็บไซต์ของสถาบัน

สุขภาพแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกา หนังสือเล่มนี้ทำให้เราทราบว่าการออกกำลังกายทำให้สุขภาพดีอย่างไร ทำอย่างไรถ้าอ่อนไม่หลับ วิธีชนะความกดดันและความตึงเครียด จำเป็นต้องตรวจสุขภาพประจำปีหรือไม่ และอื่นๆ อีกมากมาย...

วันสุนทรภู่ กวีเอกของชาวไทย (ต่อ)

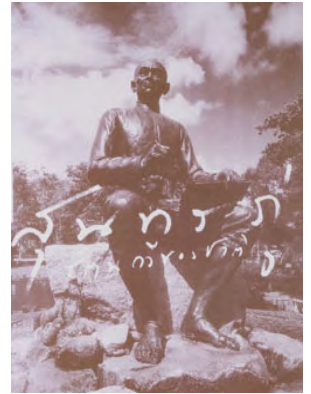
ของเสมียนมี มีระเสน นิราศ วัดเจ้าฟ้า ของนายพืด ภูเรือหงส์ (ลูกชายสุนทรภู่) นิราศอิเหนา ของกรมหลวงภูวเนตรนรินทรฤทธิ และบทละครเรื่องพระอภัยนาราช เป็นของพระยาเสนาภูเบศร์ (ใส สโรบล)

นอกจากนี้นายเทพ ยังพบผลงานใหม่ของท่านสุนทรภู่อีก 5 เรื่องคือ เพลงยาวรำพรรณพิลาป (แต่งถวายกรมหมื่นอัปสรสุดา

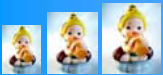
เทพ ซึ่งกล่าวว่าเป็นเพลงยาวสังวาสที่ยาวที่สุดในโลก-เพลงยาวสังวาสคือเพลงยาวที่แต่งเกี่ยวกับ) เพลงยาวสุภาสิตโลกนิติ ตารายาอัฏฐกาล (ตำราบอกฤกษ์ยามเดินทาง) สบิณนิมิตค่างลอน และตำราเศษนารี(เป็นตำราบอกลักษณะนารีถึงคุณลักษณะและวาสนานารีสำหรับชายหนุ่มเลือกคู่)

ที่กล่าวว่าสุภาสิตสอนหญิงมิใช่สุนทรภู่แต่ง แต่เป็นของนายภู จุลละภมรศิษย์สุนทรภู่ นั้น นายเทพให้ข้อสังเกตว่าเพราะชื่อภูเหมือนกัน แต่เรื่องที่นายภูแต่งจะมีบทไหว้ครูทุกเรื่อง ผิดกับท่านสุนทรภู่ที่แต่งกลอนจะไม่เคยมีบทไหว้ครูเลย

ความจริงประการที่ 4 - เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธ

สุนทรียะค่างลอน กวีเอก สุนทรภู่

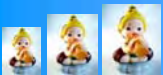
เลิศหล้านภลัยสวรรคต พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวขึ้นครองราชย์ สุนทรภู่ก็ลี้ภัยที่เคยได้ล่องกินพระองค์มาก่อน จึงได้หนีไปบวชที่วัดอรุณฯ ในนามหลวงสุนทรโวหารนอกราชการ ไม่เคยถูกถอดยศหรือปลดตำแหน่งใดเลย และตลอดระยะเวลาที่บวชอยู่ 27พรรษา รัชกาลที่ 3 ก็ไม่เคยแตะต้องขังแฉะ

กับสุนทรภู่ นอกจากนี้ พระองค์เจ้าลักขณานุคุณ และกรมหมื่นอัปสรสุดาเทพ พระโอรสธิดาในรัชกาลที่ 3 ยังให้ความอุปการะแก่สุนทรภู่ด้วยซ้ำ ซึ่งหากพระองค์ถือโทษโกรธเคืองสุนทรภู่ ดังที่หลายคนอ่านบทกลอนของสุนทรภู่แล้วเข้าใจผิด ในฐานะพระเจ้าแผ่นดิน สุนทรภู่คงจะไม่พ้นพระราชอาญาแล้ว แต่

พระองค์ทรงพระคุณธรรม ประเสริฐยิ่ง จึงไม่เคยลงโทษสุนทรภู่แต่อย่างใดเลย

นอกจากนี้ นายล้อมเพ็งแก้ว นักวิชาการแห่งเมืองเพชรบุรีก็เคยเสนอบทความเรื่อง สุนทรภู่ : บรรพชนเป็น“พราหมณ์เมืองเพชร” โดยศึกษาจากนิราศเมืองเพชรฉบับตัวเขียน อันถือว่าเป็นข้อมูล

* อัครราชาศีล
สัตย์กัตเวที
ยอมเป็นที่สรรเสริญ
เจริญคุณ
ทรลักษณ์
อกตัญญูตาเขา
เทพเจ้าก็จะแข่งทุก
แห่งหน
ให้ทุกข์ร้อน
อนทงอทรพล
พระเวทมนตร์เสื่อม
คลายท่าลายยศฯ
.... พระอภัยมณี

ใหม่ และยังไม่มียุติ เพราะแต่เดิมมีการสันนิษฐานว่า สุนทรภู่จะเป็นชาวเมืองแกลง จังหวัดระยองทางเข็้อยายพอ

ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม จากชีวประวัติของสุนทรภู่ หากจะเว้นในเรื่องเมาสุรา ซึ่งถือว่าเป็นข้อบกพร่องธรรมดาของมนุษย์ปุถุชน

แล้ว เราจะพบว่าผลงานกวีนิพนธ์ของท่านนั้นมีความโดดเด่น มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ข้อวิเศษของท่านที่ต่างจากกวีอื่นคือ กระบวนกลอนและสำนวนกลอนอย่างปากตลาดที่หาผู้ใดเสมือนได้ยาก ท่านนับเป็นกวีคนแรกที่ตั้งแบบ

กลอนสุภาพขึ้น จนผู้อื่นนำไปเป็นแบบอย่างและแต่งกันแพร่หลายมาจนทุกวันนี้ ท่านเป็นผู้ริเริ่มเล่นสัมผัสใน ทำให้กลอนสุภาพมีความไพเราะเพราะพริ้งมากขึ้น และถือเป็นแบบอย่างต่อมาจนปัจจุบัน กวีนิพนธ์ของสุนทรภู่ นอกจากจะมีความไพเราะ

สุดสาครกับม้านิลมังกร .....พระอภัยมณี

วันสุนทรภู่ กวีเอกของชาวไทย (ต่อ)

แล้วยังสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณีในสมัยก่อนได้ดี โดยเฉพาะการสอดแทรก สุภาษิตคำคมทั้งทางโลก และทางธรรม อันเป็นข้อคิด และคติสอนใจแก่ผู้อ่านที่เป็นสังฆกรรมและยังร่วมสมัย อยู่เสมอ

นอกจากนี้ยังมีบทความ เรื่อง สุนทรภู่ จินตกรวิบุ๋น พระอภัยมณี พระเอกนัก ดนตรีคนแรกของไทย

ขวัญใจสาวยั๊กซ์ เจ๊อก และ มนุษย์ <http://www.culture.go.th/2548/05/0519.htm> สำหรับ เมียพระอภัยมณี ที่ว่ามีด้วยกัน ๕ คนและแต่ละคน ก็ต่างกันอย่างมากนั้น ได้แก่ นางผีเสื้อสมุทรเป็น เมียคนแรกที่เป็นยักษ์ ส่วน นางเจ๊อก เป็นเมียที่สอง นางสุวรรณมาลีเป็นเมียคนที่สาม แต่เป็นเมียมนุษย์ คนแรก ส่วนนางละเวงวัด

ลา เป็นเมียคนที่สี่และเป็น ชาวต่างชาติ นางวาฬเป็น เมียคนที่ห้าซึ่งเป็นเมียที่ซี้ เหม่ที่สุด แต่เดิมพระอภัย มณีก็มีได้อยากได้นาง แต่ นางเป็นคนเจ้าปัญญาและมี วาจาเป็นเลิศ สามารถพูด ให้นางสุวรรณมาลีแต่งงาน กับ พระอภัยมณี และพูดจนอุศ เรนอกแตกตายได้ ข้อ สำคัญคือสามารถหว่าน ล่อมพระอภัยมณีจนใจอ่อน ยอมรับนางเป็นชายาอีกคน

www.rayongzone.com

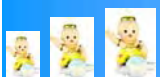
อย่างไรก็ดี การมีเมียถึง ๕ คน ซึ่งมีทั้งสวยแปลก สวย แปลก สวยงาม สวยต่าง แดน และสวยปัญญาเช่นนี้ ก็ย่อมแสดงว่า “พระอภัย มณี” มีเสน่ห์ไม่เบา ถึงเป็น ขวัญใจสาวฯทั้งยั๊กซ์ เจ๊อก และมนุษย์อย่างที่ว่า “พระ อภัยมณี” ได้รับการยกย่อง จากวรรณคดีสโมสรใน รัชกาลที่ ๖ ว่าเป็นยอดของ วรรณคดีประเภทนิทานคำ

กลอน และเป็น “จินต นิยาย” ที่แสดงให้เห็นถึง จินตนาการที่กว้างไกลอัน ล้ำยุค เกินสมัยยิ่งของ “สุนทรภู่”

เว็บไซต์ที่ 2 ได้แก่ เว็บไซต์รวมนิราศของ สุนทรภู่ <http://www.pixiart.com/archives/soontornpoo/index.html> ท่านสุนทรภู่ แต่งนิราศไว้มาก แต่เท่าที่

พบในปัจจุบันมี ๘ เรื่อง คือ นิราศเมืองแกลง นิราศพระ บาท นิราศภูเขาทอง นิราศ วัดเจ้าฟ้า นิราศอิเหนา นิราศสุพรรณ นิราศพระประ ธรรม และนิราศเมืองเพชร ส่วน รำพันพิลาป ก็มี เนื้อความรำพึงรำพัน ทำนองเดียวกับนิราศ เนื้อหาเกี่ยวกับชีวประวัติ ของท่านสุนทรภู่เป็น ส่วน ใหญ่ นอกเหนือจากนี้

*อันนินทากาเล เหมือนหน้า ไม่ชอกช้ำเหมือน เอามืดมากริดหิน แดงคัพพระปฏิมา ยิ่งราติน คนเดินดินหรือจะสิ้น คนนินทา ..... พระอภัยมณี

ในช่วงเวลาที่ท่านบวชเป็น พระนั้น ท่านได้จุดศไปทั่ว จึงเชื่อว่ายังมีนิราศ เรื่องอื่น ของท่านที่ยังมิได้ค้นพบ หรืออาจไม่มีวันค้นพบก็ได้ เพราะต้นฉบับอาจถูก ทำลายไปเสียแล้วเมื่อ ครั้ง ปลวกขึ้นกุฎิของท่านที่วัด เทพธิดาราม และเว็บไซต์สุดท้ายที่

ขอแนะนำได้แก่ เว็บไซต์ ระยองโซน <http://www.rayongzone.com/soontornpoo/> รวบรวม ข้อมูลชีวประวัติ ภาพสุนทร ภู่ ผลงานนิราศ นิทาน สุภาษิต บทละคร บทเสภา บทเห่กล่อม ตามรอยมหา กวี พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง และ กำหนดการงานวันสุนทรภู่

ของจังหวัดระยอง ประจำปี ...

แนะนำสิ่งพิมพ์ สปสช. ใหม่

สำหรับเดือนนี้ มีสิ่งพิมพ์ใหม่ของ สปสช. ที่มีในห้องสมุดฯ ได้แก่

- 10 วิธี ดูคุณภาพ โรงพยาบาล

คู่มือ 10 วิธีดูคุณภาพของโรงพยาบาล ในที่นี้หมายถึง หน่วยบริการที่ให้บริการตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นความพยายามและริเริ่มจากคณะทำงานตามภารกิจกา

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ภายใต้คณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข ซึ่งมีบทบาทโดยตรงในการควบคุมหน่วยบริการให้มีบริการที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

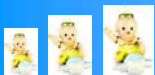
การพิจารณาคุณภาพหน่วยบริการโดยประชาชนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เพราะกฎหมายว่าด้วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้มีการรับรองสิทธิของประชาชน ให้มีสิทธิในการเลือกหน่วยบริการที่จะขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการประจำตัว ดังนั้นหากประชาชนสามารถพิจารณาคุณภาพหน่วยบริการหรือ

โรงพยาบาล ว่าหน่วยบริการใดมีคุณภาพ จะช่วยให้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเลือกหน่วยบริการ และส่งผลต่อการแข่งขันคุณภาพบริการของหน่วยบริการ ตลอดจนกระทบโดยตรงต่อคุณภาพบริการที่ได้รับโดยภาพรวม

หนังสือเล่มนี้ พยายามเสนอวิธีต่างๆ สำหรับประชาชนในการตรวจสอบหรือพิจารณาคุณภาพหน่วยบริการที่ตนเองไปใช้บริการ ทั้งสิ่งที่สามารถมองเห็นได้ด้วยตา ที่ได้ยินได้ฟังบริการที่ได้รับ และคุณภาพการบริการที่เกี่ยวข้องกับยา รวมทั้งแนวทางการตั้งคำถามหรือการขอข้อมูลที่ประชาชนควรจะได้รับเมื่อมีการใช้บริการ...

แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์
มันแสนสุดลึกล้ำ
เหลือกำหนด
เหมือนเงาวัลย์พันเกี่ยว
ที่เลี้ยวลด
ก็ไม่คดเหมือนหนึ่ง
ในน้ำใจคน
อันมนุษย์มีที่รักอยู่สองสถาน
บิดามารดาร์กมักเป็นผล
ที่พึ่งหนึ่งพึ่งได้แก่กายตน
เกิดเป็นคนคิดเห็นจึงเจรจา
แม้ใครรักรักมั่งชั่ง ชั่งตอบ
ให้รอบคอบคิดอ่าน
นะหลานหนา
รู้สิ่งใดไม่สู้วิชา
รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี

- รู้จักหลักประกันเท่าทันคุณภาพ

หนังสือ รู้จักหลักประกันเท่าทันคุณภาพ เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ประชาชนได้ใช้เป็นแนวทางในการเข้ารับบริการสาธารณสุขได้

อย่างมีความมั่นใจ เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ประกอบด้วย ประเภทและขอบเขตบริการสาธารณสุข บริการสาธารณสุขที่บุคคลจะได้รับ สิทธิและหน้าที่ของผู้ป่วย มาตรฐานบริการสาธารณสุข บทบาทของผู้ป่วยในการป้องกันความผิดพลาดทางการแพทย์ คำแนะนำสำหรับผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล เรื่องของการนอนในโรงพยาบาล การผ่าตัด การปฏิบัติตน

ของผู้ป่วยเมื่อประสบปัญหาจากการเข้ารับบริการ และกรณีตัวอย่างเรื่องราวเรียนของผู้รับบริการที่เกิดขึ้นจริง...

สุดสาครกับม้านิลมังกร
.....พระอภัยมณี

<http://library.nhso.go.th>

**NATIONAL HEALTH
SECURITY LIBRARY**

ห้องสมุดหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
เลขที่ 200 หมู่ 4
อาคารจัสตินอินเตอร์เนชั่นแนล ชั้น 27

Phone: 0-2831-4000 ต่อ 7373

Fax: 0-2831-4000 ต่อ 7372

E-mail: sumitra.d@nhso.go.th

มีระบบหลักประกันสุขภาพ ที่ประชาชนเข้าถึงด้วยความมั่นใจ

ทักทายกันหน่อยนะ

สวัสดีค่ะ เฟลอปแล็บ
เดี๋ยวก็จะผ่านไปอีกเดือน
แล้วนะคะ

สำหรับเดือนนี้ ห้องสมุด
ได้จัดหา CD ใหม่ๆ มาออก
ให้บริการกับสมาชิกแล้วค่ะ
มีทั้ง

การฝึกภาษาอังกฤษ
English writing, Business
writing, TOEFL

การสอนใช้โปรแกรม
คอมพิวเตอร์ Microsoft
windows XP, Microsoft
Office XP, Visio 2003,
Flash MX, Photoshop
CS, Java Advanced...

การสอนใช้โปรแกรม

SPSS 11.5

โปรแกรมพจนานุกรม
วิทยาศาสตร์การแพทย์
โดยท่านผู้อ่านสามารถดู
รายชื่อทรัพยากรใหม่ของ
ห้องสมุดเพิ่มเติม ได้ที่
เว็บไซต์ของห้องสมุดหน้า
[รายชื่อทรัพยากรห้องสมุด](#)

สำหรับระเบียบการยืม
CD ห้องสมุดฯ ของเรา
อนุญาตให้ยืมได้คนละ 1
แผ่น : 7 วันค่ะ

สำหรับวารสารใหม่ๆ ที่
ห้องสมุดบอกรับก็มีมาให้
ท่านผู้อ่านได้หยิบยืมกัน
หลากหลายมากขึ้น และ
ห้องสมุดยังได้บอกรับ

สมาชิกวารสารเพิ่มอีก
หลายรายการด้วยกัน ไม่ว่าจะ
เป็น BrandAge, Win-
dows &.net, ชิวจิต ฯลฯ
ยังไงก็อย่าลืมแวะเวียนเข้า
มาหยิบยืมกันนะคะ

นางมัจฉานารีของพี่เอ๋ย
เจ้าทราชมเขยอยู่ที่นี้หรือที่ไหน
พี่มาเยือนเพื่อนยากฝากอาลัย
สายสุดใจจงขึ้นมาหาพี่ชายฯ